

ВИЗИЯ

ЗА РАЗВИТИЕ НА АГРАРНИЯ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ В СЛЕДВАЩИТЕ 20 ГОДИНИ

1. ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ И ПОСТДОКТОРАНТИТЕ, ОСОБЕНО ПО ЧУЖДООЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ, НОВИ МЕТОДИ НА ПРЕПОДАВАНЕ И ИКТ ЧРЕЗ ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА МЕРКИТЕ, ФИНАНСИРАНИ ПРЕЗ ПРЕХОДНИЯ ПРОГРАМЕН ПЕРИОД

Ръководството на Аграрния университет стимулира повишаването на професионалния опит и квалификация на академичния и административен персонал като използва различни инструменти на национални и международни програми като продължение на мерките през предходния период, с което подпомага обмена на добри практики, академичното и научно израстване, повишаване качеството на преподаване, подобряване на административните услуги за студенти и преподаватели, хармонизиране на учебното съдържание в съответствие с европейските образователни стандарти.

Програма Еразъм+ (University Charter 60911-EPP-1-2014-1-BG-ЕРККАЗ-ЕСНЕ, 2014-2021)

Чрез програма Еразъм+ Аграрен университет реализира една от основните си стратегически цели – интернационализацията и модернизацията на образователната и научна дейност. Насърчаването на трансграничната мобилност е важен аспект от стратегията за интернационализация и допринася за засилване на сътрудничеството между образователните институции в Европа, за подобряване качеството на обучението и разпознаваемостта на АУ в Европейското образователно пространство. В

момента Университетът има сключени над 80 договора с университети, научноизследователски институции, селскостопански ферми и хотели от 21 страни-членки на Европейския съюз за частично обучение или стаж.

Ключова дейност 1 „Мобилност“, сектор Висше образование – през периода 2014-2017 г. по програмата са осъществени 181 изходящи мобилности, от които 157 на преподаватели и 24 на административен персонал. Стремехът на университета е да предоставя равни възможности на преподавателски и административен персонал за осъществяване на мобилности, като условието е тези мобилности да допринасят за повишаване качеството на обучение в университета и да носят добавена стойност.

Ключова дейност 1. Образователна мобилност за граждани, сектор Висше образование – от 2017 г. стартират 2 проекта за обмен на студенти и преподаватели с 2 университета в Молдова и 2 университета в Русия.

Ключова дейност 2. Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики – изпълняват се 2 проекта:

- Building Key Competences and Folkhighschool Pedagogy in XXI Europe, KeyFolkXXI - 2014-2017;
- Developing OER and Blended Modules for Agriculture and Rural Development (OER-arD) – 2015-2018.

Ключова дейност 2. Изграждане на капацитета – изпълняват се 2 проекта:

- Social Enterprise Skills for Business Advisers (SESBA) – 2015-2018;

- Adaptive learning environment for competence in economic and societal impacts of local weather, air quality and climate (ECOIMPACT) – 2015-2018;
- Social Farming, Social Impact (Социално фермерство, социално въздействие) - 2016-2018.

Преподавателите, участващи в изпълнението на дейностите по тези проекти, имат възможности за придобиване на интернационален опит, обогатяване на знанията, разширяване на кръгозора, развиване на персонални качества, повишаване на толерантността към културните различия, повишаване на езиковите компетенции и т.н. Проектът допринася и за повишаване на обществения интерес и разширяване на консултантските услуги по социално предприемачество като сравнително нова инициатива в нашата страна.

2. АКТИВИЗИРАНЕ НА ФОРМИТЕ ЗА ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА ПРЕПОДАВАНЕТО ОТ СТРАНА НА СТУДЕНТИТЕ И АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ

Основната форма за обратната информация от студентите е анкетирането, чрез което се получават мнения, становища и предложения. Разработени са нови анкети, приложими за студентите от всички специалности на Университета, отнасящи се до:

- ✓ Анкета за проучване на студентското мнение за качеството на преподаване;
- ✓ Анкета за проучване на студентското мнение за практическото обучение;

- ✓ Анкета за проучване на студентското мнение за административното обслужване и условията в учебните аудитории и лаборатории;
- ✓ Анкета за проучване на студентското мнение за обективността на оценяване и спазване на изпитните процедури;
- ✓ Анкета за проучване мнението на завършилите студенти за реализацията им след придобиване на ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър”;
- ✓ Анкета за проучване мнението на потребителите на кадри за приетите на стаж студенти;
- ✓ Анкета за проучване на студентското мнение за качеството на преподаване в Центъра за продължаващо обучение.

В провежданите анкети се включват студенти от различни курсове, а изразеното мнение по учебните програми и учебни планове е анонимно.

Дейностите, съпътстващи допитването на студентите, последвалите анализи и дискусии и осъществените промени доказват необходимостта от съвместни усилия и търсене на ефективна връзка с обучаваните. Във връзка с изказаните мнения и препоръки периодично се оптимизират учебните планове и учебните програми.

Резултатите от анкетите се обсъждат периодично от факултетните комисии по осигуряване на качеството и се публикуват в мандатния и годишните отчети на ръководството на университета, които са оповестени на официалната страница на университета.

3. РЕФОРМИРАНЕ НА УЧЕБНИТЕ ПРОГРАМИ И УЧЕБНОТО СЪДЪРЖАНИЕ

А. Стимулиране на обновяване на учебните планове и програми

Обучението на студентите се провежда в съответствие с образователната мисия, цели и задачи на АУ – Пловдив и официално

приетата учебна документация, отговаряща на единни за целия университет методически стандарти.

Промените и актуализирането на учебната документация се осъществява на факултетно ниво съвместно с работни групи, съгласува се с катедрите и Комисията по качеството на обучението, приема се от Факултетен съвет и се утвърждава от Академичният съвет. Актуализация на учебните планове и програми се извършва периодично в зависимост от студентското мнение и променените изисквания на пазара на труда.

През 2016 г. от АС са приети **нови** методични стандарти за учебна документация за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“, в които са описани процедурите и правилата за създаване на нови учебни планове и актуализиране на съществуващите.

Съгласно новите стандарти за ОКС „бакалавър“ са актуализирани учебните планове и програми за всички специалности от:

- Професионално направление 6.1 Растениевъдство
- Професионално направление 6.2 Растителна защита
- Професионално направление 6.3 Животновъдство
- Професионално направление 4.4 Науки за земята
- Професионално направление 5.13 Общо инженерство.

Учебните програми се актуализират периодично от титуляра на учебната дисциплина в съответствие с новостите в науката, изискванията на практиката или при промяна на учебния план.

С навлизането на новите технологии и изисквания на сектора са разработени и утвърдени 6 нови магистърски курса: „Информационни системи и технологии в растителната защита“, „Агроекология и растителна защита“, „Биологично земеделие и растителна защита“, „Устойчиво

природоползване и екотуризъм“, „Организация и управление на агрохимична лаборатория“ и „Качество и безопасност на храните – методи за контрол“.

Б. Стимулиране на интернационализацията на академичните програми и на електронното обучение

Дейностите, свързани с интернационализацията на АУ, са насочени към разширяване на сътрудничеството с образователни и други институции и организации в Европа и света за реализиране на мобилности на студенти, преподаватели и служители; разработване на съвместни образователни и научни проекти; организиране на съвместни работни срещи, конференции, симпозиуми, разработване на съвместни учебни планове, включване в международни мрежи.

В АУ – Пловдив са създадени условия за изходяща и входяща мобилност на студенти, докторанти и преподаватели по международни програми и проекти. За чуждестранните студенти се предлага семестриално обучение или практика на базата на системата за натрупване и трансфер на кредити.

На английската секция на сайта на университета е публикувана подробна информация и документация за условията за кандидатстване за мобилност. Ежегодно университетът актуализира Course Catalogue for Exchange Students и издава рекламни и информационни материали за входящи студенти за обмен. Към март 2017 г. АУ предлага 69 дисциплини на английски език за входящи студенти по обменни програми, вкл. Еразъм+. Предлага се обучение на английски език по специалностите „Растителна защита“, „Растителни биотехнологии“ и „Аграрна икономика за ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“. Увеличава се броят на дисциплините, извеждани на руски език в отговор на нарастващия поток от входящи студенти от

Казахстан, Русия, Молдова. Университетът предлага на студентите по обмен и курсове по английски и български език.

Студентският съвет съвместно с Erasmus Student Network – Пловдив се включва в дейностите по интегриране на студентите в живота в университета; съдейства за уреждане на битовия аспект на мобилността – посрещане, настаняване в общежитие, организиране на културни и развлекателни мероприятия, организиране на екскурзии, посещение на исторически и културни забележителности.

Процедурите за селекция и подготовка на мобилностите, отчитането и признаването както на периода на обучение и стаж, така и на придобитите кредити, се прилагат и при всички двустранни споразумения за изходяща и входяща студентска мобилност, като се адаптират и към конкретните изисквания на съответната програма или партнираща институция.

За периода 2014-2017 г. в Аграрен Университет – Пловдив са се обучавали студенти и докторанти по различни програми, както следва:

По програма Еразъм+

В Аграрен университет през периода януари 2013 – март 2017 г. 68 студенти са провели Еразъм мобилност. Всяка академична година Университетът посреща между 13 и 16 Еразъм студенти за обучение или практика. Немалък е интересът на докторанти, които провеждат практика в научните лаборатории към катедра „Физиология на растенията и биохимия“, в учебно-опитните полета към катедрите „Градинарство“ и „Лозарство“. Бакалаврите провеждат практика в Центъра за интегрирана растителна защита и в лабораториите към катедра „Обща химия“.

Входящите мобилности на Еразъм студентите допринасят за задълбочаване на контактите с партниращите университети, за интернационализацията на обучението, дават възможност на студентите от

АУ, които не провеждат мобилност, да общуват със свои колеги от европейски университети. Обучението на входящите студенти допринася за разработване на нови дисциплини на английски език и за повишаване квалификацията на преподавателите в Университета.

Входящите Еразъм мобилности на преподаватели също са важен аспект от международната дейност на Университета и допринасят за интернационализацията и модернизацията на обучението, за разработване на нови проекти и популяризиране на добри практики. Тези мобилности дават възможност на всички студенти от Университета да посетят техни лекции, да се запознат със специфична проблематика. Доказателство за авторитета и приобщаването на Аграрния университет към Европейското образователно пространство е броят входящи мобилности за периода 2014-2017 академична година – 98 преподаватели и административен персонал са посетили АУ и са обменили опит или изнесли лекции пред студенти от различни специалности. Най-голям брой са мобилностите от Полша, Португалия и Гърция. Утвърдени партньори са Университет за природни науки в Прага, Политехнически институт в Коимбра, Португалия, Технологичен образователен институт – Гърция.

По други програми

По договорни отношения с Казахски агротехнически университет „С. Сейфулин“ – Астана, Казахски национален аграрен университет – Алмати, Казахски държавен женски педагогически университет – Алмати, Shakarim State University – Semey, Университета Жангир хан – Уралск 87 студенти бакалаври, магистри и докторанти са провели частично обучение в АУ. По това сътрудничество 14 преподаватели са провели входяща мобилност за обмяна на опит и добри практики и изнасяне на лекции.

По проект, финансиран от Фондация „Америка за България“, 6 студенти от Колежа по земеделие, храни и природни ресурси, Университета в Мисури, САЩ, са провели входяща мобилност в АУ.

По договор с фирмата „България Трейнинг“ – 8 студенти от Института „ITS Buonarroti“ – Caserta, Италия преминаха двумесечно практическо обучение в АУ.

В докторска програма по Екология се обучават 2 докторанти от Виетнам, 1 от Монголия в програма по Растителна защита и 1 от Македония в програма по Лозарство.

Изходяща мобилност на студенти, докторанти и преподаватели по международни програми и проекти

Програма Еразъм+

Изходящите мобилности за обучение и практиката в европейски и чуждестранни университети дава възможност на студентите да се запознаят с различни методики на обучение, да изучават дисциплини, които не се предлагат в АУ, да създават социални контакти с колеги от Европа, да подобряват езиковата си компетентност, да развият разбиране за културното многообразие в Европа. Студентската мобилност през 2014-2017 отбелязва значителен ръст, като мобилностите проведени с цел обучение и практика са 222, от които 177 бакалаври, 40 магистри и 5 докторанти. Резултатът е, че повече от 2% от студентите в Аграрен университет провеждат Еразъм мобилност, като индикаторът на Европейската комисия за успешна дейност по Еразъм+ е 1% от студентите да провеждат мобилност.

Други програми

В конференции в чужбина, срещи по научни проекти, международни състезания, диспути и летни обучения с научна тематика са участвали 23 студенти и 42 докторанти.

В. Стимулиране на разкриването на повече съвместни програми

За ОКС Магистър:

Професионално направление 6.1 Растениевъдство – 2 магистърски курса

- Интегрирана растениевъдна продукция (Международен магистърски курс) – съвместно със Западнопомерански технологичен университет – Щечин, Полша, за придобиване на двойна диплома;
- Агробизнес и предприемачество (Agribusiness and Entrepreneurship) – съвместно с Университета в Мисури, САЩ и Института по Аграрна икономика към ССА.

Професионално направление 6.2 Растителна защита - 1 магистърска програма:

- Международен магистърски курс Растителна защита (Plant Medicine) – първи по рода си в България и в Европа, който предоставя възможност за подготовка на бъдещите специалисти по растителна защита по общи учебни планове и програми, с взаимно признаване на получените дипломи от още 11 университета от Италия, Гърция и страни от Западните Балкани.

За ОНС Доктор:

Докторска програма “Физиология на растенията“ с Хаселтския университет, Белгия за получаване на двойна диплома. На 14 декември 2016

г. е проведена успешна защита на дисертационния труд “Physiological responses of sunflower Clearfield hybrids to the herbicide imazamox“ на задочния докторант ас. Добринка Балабанова – Ивановска с научни ръководители от Аграрния университет – Пловдив и от Хаселтския университет, Белгия. Разработването, оформянето и процедурата по защита на дисертационния труд бяха извършени в съответствие с договор за сътрудничество между двата университета и след успешната защита докторантът получи двойна диплома (една от Аграрния университет – Пловдив и една от Хаселтския университет).

Докторски програми в направленията „Растениевъдство“, „Растителна защита“ и „Науки за земята“ с двойно научно ръководство, изпълнявани в Казахски агротехнически университет „С. Сейфулин“ – Астана и Казахски национален аграрен университет – Алмати.

Г. Поощряване на увеличаването на учебните програми на чужд език

На преподавателите, които разработват програми и провеждат теоретично и практическо обучение на чужд език, изведените часове се заплащат в двоен размер и се отчитат при атестирането и кариерното им развитие.

4. ОПТИМИЗИРАНЕ НА ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА СРАВНИМИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПЕРИОДИ И СТЕПЕНИ

Процедурите за признаване на сравними образователни периоди и степени са регламентирани в Правила за организиране на студентската мобилност и за признаване на периодите на обучение и образователните

кредити, придобити в други висши училища, в които подробно са описани процедурата, правата на студентите и прилагането на системата за натрупване и трансфер на кредити.

Студентите, провели обучение или практика по програма Еразъм, получават пълно академично признаване съгласно „Вътрешни правила за управление и администриране на дейностите по програма Еразъм+, ключова дейност КА103 образователна мобилност на физически лица“. През периода 2014-2017 процедура за признаване на образователни периоди са преминали 222 студенти, провели мобилности в други европейски институции и 37 студенти от други висши училища в България.

5. СЪЗДАВАНЕ НА ПРОФИЛ НА КОМПЕТЕНТНОСТИТЕ НА ВСЯКА СПЕЦИАЛНОСТ

За всички специалности са създадени профили на компетентностите съгласно приетите методични стандарти, които включват цели и задачи на обучението, квалификационен стандарт, структура и организация на учебния процес и придобивани знания, умения и личностни и професионални компетентности; области на професионална реализация; изисквания за придобиване на съответната образователно-квалификационната степен и възможностите за допълнителна квалификация.

6. НАСЪРЧАВАНЕ И ОПТИМИЗИРАНЕ НА ИНТЕГРАЦИЯТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА РАБОТА В БАН И ССА С ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА И С РЕГИОНИТЕ

За засилване на сътрудничеството и диалога между научната общност и обществото и за изграждане на научноизследователски звена за качествени

научни изследвания Аграрният Университет – Пловдив работи по научни проекти в колективи от БАН, ССА и други университети, както следва:

Проекти от Фонд Научни Изследвания

- Договор T02/4 „Изследване съдържанието на селен в почви и пшеница от основни зърнопроизводителни райони на България“ с партньори Добруджански земеделски институт – Генерал Тошево (ССА) и Университет по хранителни технологии – Пловдив.
- Договор H04/9 „Подобряване на фиторемедиационните практики чрез изучаване на процесите, влияещи върху поведението на тежките метали в системата почва – растение“ с партньори Институт по овощарство (ССА) и Университет по хранителни технологии – Пловдив.

Проекти, финансирани от Рамкови програми на ЕС

- Проект STACCATO ”Устойчива промяна в селското стопанство чрез екологично инженерство и оптимално използване на природните ресурси”, финансиран по програма BIODIVERSA 2015–2017 г. в партньорство с Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН;
- Проект SuWaNu „Устойчиво пречистване на водата и опции за повторно използване на хранителните вещества” по Седма рамкова програма “Region of Knowledge” в партньорство с община Пловдив, Земеделска кооперация „Единство” – с. Костиево и Съвет на българските земеделски организации;
- Проект по COST акция TU1408 „Air transport and regional development (ATARD) на тема „Въздушният транспорт в България – фактор за икономическо и социално сближаване на регионите” (Air transport in Bulgaria – a factor for economic and social cohesion of the regions) в сътрудничество с Института по въздушен транспорт, София

- Проект по FP7-KBBE-2011-5 CLAIM „Supporting the role of the Common agricultural policy in Landscape valorisation: Improving the knowledge base of the contribution of landscape Management to the rural economy“ в партньорство с Института по икономика – София (ССА).

Други програми

- Проект по ОП „Транснационално сътрудничество Гърция – България AGRO_LESS “Joint reference strategies for rural activities of reduced inputs“ (2013-2015) в партньорство с Регионално сдружение на общините „ Марица“, община Любимец и община Крумовград;
- Проект по ОП „Балкани – Средиземно море“ 2014-2020 на тема “Strengthening competitiveness of agri-food SMEs through transnational clusters“, FOCUS (2017-2020) в партньорство с Бизнес центъра за подпомагане на малки и средни предприятия – Русе.

Партньорства

През 2016 г. е подписан рамков договор за двустранно сътрудничество между Аграрен Университет – Пловдив и ССА за 5-годишен период за повишаване качеството на научноизследователската и приложна дейност и на обучението, свързани с развитието на конкурентно високотехнологично земеделие.

През 2016 г. е подписано партньорско споразумение между Университета по хранителни технологии – Пловдив, Аграрен университет – Пловдив, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ и Медицински университет – Пловдив за разработване на проект за “Изграждане и развитие на Център за върхови постижения “Храни и биотехнологии за здраве” (FoodBioHealth)”, който е подаден в предвидения срок.

През 2016 г. са подписани 10 партньорски договора с фирми от аграрния сектор за внедряване и демонстрация на нови технологии на Учебно-опитното поле на Университета.

7. НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕГРАЦИЯТА (ВКЛ. СЪЗДАВАНЕ НА СЪВМЕСТНИ ЕКИПИ) ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО НАПРАВЛЕНИЯ, КОИТО СЪВПАДАТ В РАМКИТЕ НА ЕДИН И СЪЩИ РЕГИОН

Интеграцията при обучението по направления, които съвпадат в рамките на един и същи регион, е частична и се реализира основно чрез обмен на преподаватели по специфични дисциплини в ОКС „Магистър“ и ОКС „Бакалавър“ в направление „Животновъдство“ с Тракийски Университет – Ст. Загора и Университета по хранителни технологии – Пловдив. При обучението на докторанти се привличат хабилитирани преподаватели като втори научен ръководител.

8. СЪЗДАВАНЕ НА СТИМУЛИ ДА СЕ ПРИЛАГА НОВИЯТ МОДЕЛ НА ФИНАНСИРАНЕ НА ВИСШИТЕ УЧИЛИЩА СПОРЕД РЕЗУЛТАТИТЕ И ПРИ ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА В САМОТО ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ

Академичният съвет на Аграрен Университет през 2016 г. и 2017 г. прие правила и нормативи за отчитане на научноизследователската дейност на преподавателите в Аграрен университет Пловдив в съответствие с ПМС 328/30.11.2015 г. и Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища като първа стъпка за диференцирано заплащане на преподавателите. Според тези правила резултатите от научноизследователската дейност на всеки преподавател се трансформират в учебни часове, признават се за извънаудиторна учебна заетост и се заплащат като наднормени часове по

разценка, приета от Академичния съвет. За стимулиране на младите учени часовете от научноизследователската дейност се заплащат в еднакъв размер, независимо от заеманата академична длъжност.

През 2016 г. съгласно приетите правила 60 преподаватели са получили допълнително възнаграждение за постигнати научни резултати, а през 2017 г. – 78 преподаватели.

9. ОСИГУРЯВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ И ПОСТДОКТОРАНТИТЕ, ОСОБЕНО ПО ЧУЖДООЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ, НОВИ МЕТОДИ НА ПРЕПОДАВАНЕ И ИКТ

Ръководството на Аграрния университет стимулира повишаването на професионалния опит и квалификация на академичния и административен персонал, като използва различни инструменти на национални и международни програми, с което подпомага обмена на добри практики, академичното и научно израстване, повишаване качеството на преподаване, подобряване на административните услуги за студенти и преподаватели, хармонизиране на учебното съдържание в съответствие с европейските образователни стандарти.

В периода 2014 – 2017 г. 497 преподаватели, студенти и докторанти са посетили чуждестранни университети и институции (без програма Еразъм).

В международни конгреси, конференции и симпозиуми, представяйки своите научни резултати, са участвали 162 преподаватели на Аграрния университет. Форумите са провеждани в Албания, Армения, Белгия, Босна и Херцеговина, Великобритания, Германия, Гърция, Испания, Италия, Казахстан, Китай, Корея, Македония, Малта, Молдова, Норвегия, Полша, Португалия, Румъния, Русия, САЩ, Словакия, Словения, Сърбия,

Турция, Украйна, Унгария, Франция, Хърватска, Чехия, Швейцария, Южна Африка, Япония и др.

За участие в **работни срещи по проекти** на редица програми (Учене през целия живот – Тематични мрежи, Грюндвиг, Интензивни програми, програма Еразъм+, ТЕМПУС IV, SCOPES; 7 Рамкова програма, Оперативни програми на ЕС, с финансовата подкрепа на фондация „Америка за България“ и др.) за периода 2014 – 2017 г. са командировани 164 преподаватели, в т. ч. 110 хабилитирани преподаватели и 54 асистенти и старши преподаватели.

За провеждане на **специализации, участия в курсове, обучения и школи** са командировани 64 преподаватели. Няма проведени дългосрочни специализации в чуждестранни институции.

През този период 12 преподаватели от Аграрния университет са **изнесли лекции** в чуждестранни университети извън програма Еразъм.

Ръководството на АУ полага усилия и създава благоприятна академична среда за научно-преподавателския състав, която осигурява условия за преподавателите да изпълняват своите задължения, да проявяват творчество и иновативност, да напредват в своето кариерно развитие и да издигат авторитета на университета сред студентите и потребителите на кадри в страната и чужбина.

По Програмата на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Фонд за отпускане на стипендии краткосрочни специализации в Кралство Норвегия са осъществени от 2 гл. асистенти и 2 хабилитирани преподаватели.

По ОП „Развитие на човешките ресурси“, проект „Въвеждане на електронни форми за дистанционно обучение в Аграрен университет – Пловдив“ (договор BG051PO001-4.3.04-0032) обучение за разработване и

въвеждане на учебни материали в електронното хранилище и за управление на материалите са преминали 40 преподаватели.

Аграрният Университет – Пловдив е съучредител на ENTER (European Network for learning and teaching in agriculture and rural development), чиято основна цел е повишаване квалификацията на преподавателите в областта на аграрните и природните науки и стимулиране на иновациите в процеса на преподаване. 12 асистенти и докторанти са взели участие в обучителните курсове, свързани с диалогичното обучение, формиране на компетенции, изготвяне и използване на портфолио, нови подходи в работата по групи, дизайн на обучение, организирани от ENTER в различни страни.

През периода 2014 – 2017 г. преподавателите от АУ работят по изпълнението на 18 международни образователни проекта, 14 изследователски проекта, в т.ч. 4 проекта, финансирани от Седма рамкова програма, 2 проекта по Хоризонт 2020, 8 проекта по програма COST и 7 проекта по Оперативни програми на ЕС, което подпомага професионалното им развитие.

За подкрепа професионалното израстване на преподавателите по решение на Управителния съвет на Центъра за научни изследвания и трансфер на технологии през 2017 г. се финансират две нови направления:

- „Подкрепа на кариерното развитие на преподавателите от АУ – Пловдив” за преподаватели, които в предстоящите две години ще участват в конкурс за заемане на академични длъжности или ще подготвят дисертационен труд за получаване на научната степен „доктор на науките“;
- „Подкрепа на докторски програми“.

Преподавателите могат да кандидатстват и в проекта „Подкрепа на публикационната дейност”, чрез който се стимулират тези преподаватели, които публикуват в списания и материали от международни конференции с *импакт фактор* или *импакт ранг*. Максималният размер на финансовата подкрепа е 1000 лева и средствата могат да бъдат използвани за заплащане на такса за публикуване в списание или в материали от международна конференция след окончателното приемане на доклада за публикуване, плащане на такса за правоучастие и частично финансиране на участие в международни конференции в страната и чужбина.

10. СТИМУЛИРАНЕ НА УНИВЕРСИТЕТСКИТЕ ЗВЕНА ЗА НЕПРЕКЪСНАТО, ПРОДЪЛЖАВАЩО ИЛИ СЛЕДДИПЛОМНО ОБУЧЕНИЕ, КАКТО И ЦЕНТРОВЕТЕ ЗА КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Центърът за продължаващо обучение е създаден с решение на АС през 2000 г. с основна цел обучение през целия живот в областта на селското стопанство, аграрната икономика и туризма. Центърът за продължаващо обучение е обслужващо звено в структурата на Аграрния университет – Пловдив. Негова основна мисия е да осигури възможност за обучение през целия живот на своите бивши и настоящи студенти, както и на други специалисти за придобиване на ключови компетенции в областта на селското стопанство и екологията, икономиката и туризма.

Центърът за продължаващо обучение реализира своята мисия в две основни направления – обучение на студенти и обучение на външни потребители.

На студентите се предоставят образователни програми за придобиване на допълнителни квалификации по професионална педагогика, външно и

вътрешно озеленяване и дизайн, аграрно право, икономика и външна търговия, журналистика, патентна и лицензионна политика на фирмите и др. Условието са преференциални, като обучението се извършва успоредно с придобиването на бакалавърска или магистърска степен.

През периода 2014 – 2017 г. допълнителна квалификация по Професионална педагогика, Икономика и външна търговия със селскостопански стоки, Външно и вътрешно озеленяване и дизайн, Компютърни системи и технологии са получили 349 студенти.

Центърът организира краткосрочни и дългосрочни курсове за следдипломна квалификация и преквалификация по икономика и мениджмънт, педагогическа правоспособност, цветарство и оранжерийно зеленчукопроизводство, растителна защита и торене, овощарство, агроекология, курсове за придобиване на Сертификат за работа с пестициди съгласно изискванията на европейското законодателство. Курсовете са предназначени за земеделски и други производители, специалисти с различно образование и потребности, хора от всички възрасти, желаещи да се обучават през целия си живот.

Дългосрочни специализации за повишаване на квалификацията или преквалификация са провели 67 външни потребители, а в краткосрочните курсове са обучени 621 потребители с различно образование и възраст.

Центърът за Кариерно развитие е създаден с решение на Академичния съвет (Протокол № 6 от 1 март 2005 г.) с финансовата подкрепа на Фондация „Америка за България“. Центърът има за цел да осигури двупосочна връзка между бизнеса и образованието.

Центърът за кариерно развитие и връзки с бизнеса съвместно с факултетните ръководства спомага за ориентирането и кариерното развитие

на студентите, както и осигурява студентски стажове, които са част от учебните планове и също така са ориентирани към развитието на кариерата. Центърът предоставя информация по факултети за търсенето и предлагането на пазара на труда; поддържа информационен масив, отразяващ нуждите на работодателите; разпространява информация по факултети; установява и поддържа връзки със звената на Агенцията по заетостта; поддържа връзки с работодателите, техни сдружения и синдикални организации; поддържа базата данни за професионалната реализация на завършилите студенти.

Центърът за кариерно развитие поддържа масив от бази данни на ниво висше училище за реализацията на завършилите по професионални направления, които включват следните показатели: име на студента, телефон за контакт, година на дипломиране, специалност, месторабота, дата на постъпване и позиция. Когато завършилите бакалаври продължават образованието си в магистърска степен, това се отбелязва в регистъра.

За успешната реализация на дипломираните студенти АУ поддържа бази данни на 145 работодатели, при които успешно се провеждат студентски практики и традиционно назначават на работа студенти, завършили АУ.

Кариерният център работи съвместно с Асоциацията на бившите възпитаници, която съдейства за актуализиране и допълване на информацията за реализацията на студентите чрез анкетиране на ежегодните срещи на завършилите АУ по випуски.

11. СТИМУЛИРАНЕ НА СЪВМЕСТНО РАЗРАБОТВАНЕ НА УЧЕБНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА БИЗНЕСА

Въпросите, касаещи връзката на образованието с бизнеса и прякото участие на работодателите в процеса на повишаване качеството на

теоретичното и практическото обучение, са обсъждани на кръгли маси. Тези форуми подпомагат професионалната реализация на студентите и осъществяват връзката между образованието и пазара на труда.

Кръгли маси с представители на фирми от аграрния сектор:

- Акцент през последните 2 години е сътрудничеството с германски фирми и представителствата им в България: производители на препарати за растителна защита, земеделска техника, организатори на селскостопански изложения и т.н. През 2016 г. е подписан Меморандум за сътрудничество с фирмите BASF, LEMKEN, HL TOPMIX, IFW-EXPO, CLAAS, RAPID KW. С техни представители са организирани две кръгли маси: “Бизнесът в подкрепа на образованието и научните изследвания“ и “Сътрудничество между наука, индустрия и общество за бъдещи перспективи на развитие в аграрния сектор. Дигитални и безпилотни технологии за продуктивно, устойчиво и прецизно земеделие, опазване на човешкото здраве, биологичното разнообразие и околната среда”. На тези форуми бяха обсъдени учебните планове и програми, очакванията на работодателите за подготовката на кадри. Тези фирми се включват в теоретичното и практическо обучение на студенти, предоставят иновативна техника и технологии в земеделието, осигуряват стажантски места на студентите и дипломантите.
- Работна среща с д-р Жерболе за обсъждане на учебната програма по модул „Европейска аграрна политика“ в магистърския курс „Икономика и управление на европейското земеделие и селски райони“. Модулът бе проведен с магистрите през 2017 г.
- Кръгла маса „Бизнесът в подкрепа на научните изследвания и образование в АУ-Пловдив“ с участието на „Евро Ферт“ АД–Димитровград, „Ферт Бул“ ЕООД, „Тера Агра 11“ ЕООД, „Агро ДТ“

ООД, „Фертиком“ АД, преподаватели, студенти, регионални и национални медии.

- Национална кръгла маса „Специализирани видове туризъм – предизвикателства и перспективи” с участието на зам.-министъра на туризма Ирена Георгиева. Преподаватели, учени, представители на туристическия бизнес споделиха опита си в аспектите на специализираните видове туризъм и най-вече амбицията за съдействие и синхронизиране подготовката на кадрите с нуждите и изискванията на туристическия бизнес у нас.
- Среща на студентите от специалност Растителна защита и преподавателите от АУ с представители на фирмите „Байер“, „БАСФ“, „Дюпон“, „Суми Агро“, „Агрива“, „Агроном“, „Флора 62“, „Агрофарм“, „ПрофиАгро“ и др. за обсъждане на учебните планове и програми, провеждането на задължителния преддипломен стаж, както и обсъждане на предложения за бъдеща реализация.
- Кръгла маса „Регионите в растеж: проблеми и иновативни подходи в обучението на специалисти”, организиран от катедрите „Регионално развитие” и „Мениджмънт и маркетинг” при АУ и община Смолян. Преподаватели, студенти и представители на областната администрация и кметството в Смолян дискутираха теми, свързани с политиките, целите и приоритетите за регионалното развитие, както и иновативните подходи в обучението на специалисти.
- Кръгла маса с кметове и представители на общините Асеновград, Садово, Първомай, Раковски, Родопи, Куклен, както и на район Тракия. Подписан Меморандум за сътрудничество в областта на образованието, регионалното развитие и земеделската практика.

За засилване връзката между бизнеса и образованието много работодатели препоръчват **изнасянето на лекции** от представители на водещи чуждестранни фирми в България, както и наши, свързани с внедряването на нови технологии. С всяка поредна година се увеличава броят на тези инициативи.

Няколко примера в подкрепа на тенденцията:

- Естествените минерали – иновативна алтернатива в конвенционалното земеделие – лектор Ангел Кинанов, представител на Панамин Австрия за България.
- Запознай се с бизнеса – лектор Димитър Мачуганов, земеделски производител и управител на „АЖД-АГРО”, носител на награда за най-комбинативен фермер, 2007, зърнопроизводител на България, 2009 г., фермер на България, 2012 г, член е на УС на Националната асоциация на зърнопроизводителите.
- Иновации в селскостопанската техника – лектор Николай Колев, мениджър продажби на „Лемкен България” ЕООД.
- Нови технологии в модерното земеделие – лектор Фин Петерсен, CLAAS.
- Новостите в борбата с плевелите и представяне на най-новите хербицидни препарати на фирма „Суммит Агро” – лектор доц. д-р Мирослав Титянов, генерален мениджър на фирма „Суммит Агро”.
- Възможности за практическа подготовка и реализация на кадрите от туризма – лектори: Галина Тодорова, Управител на Парк Хотел „Пловдив” и маркетинг-мениджър Мария Иванова.

Демонстрации на нови технологии пред студентите от различни степени на обучение в Университета и в реална работна среда.

- Хербитур – витрина на постиженията на водещите световни фирми и среща на студентите от специалност „Растителна защита“ с представители на фирмите Синджента, Сумит Агро, Пионер, БАСФ, Екофол, Дюпон, Байер, както демонстрация на действието на най-новите хербициди и технологии за борба срещу плевелите при пшеница, царевица, слънчоглед и рапица в опитните полета.
- Демонстрация на иновативна селскостопанска техника (зърнокомбайн CLAAS TUCANO 430, хедер CLAAS VARIO 500 и трактор CLAAS ARION 420) от представители на CLAAS.
- Открити дни, организирани от фирма „Аква системс–България“, официален представител на холандската фирма за зеленчукови семена „Бейо Заден“. Демонстрационното поле, създадено от фирмата, е включено в обучението на студентите от АУ по дисциплината „Зеленчукопроизводство“.
- Демонстрация на ефекта от торове и хербициди на опитните полета на АУ– Пловдив от Суммит Агро.
- „Добри практики за безопасна употреба на продукти за растителна защита“ и демонстрация на лични предпазни средства и техники на прилагане на пестициди от представители на Асоциацията Растителнозащитна Индустрия България.

Други съвместни дейности:

- Включване на представители на бизнеса в държавни изпитни комисии – в комисиите за държавните изпити в отделните факултети се привличат представители на бизнеса и работодателите с цел синхронизиране обучението с изискванията на пазара на труда;

- Договаряне на практики и стажантски програми със 145 работодатели в аграрния и туристическия бизнес.

11. ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА СТИМУЛИРАНЕТО ЗА РАЗВИТИЕ НА ЕЛЕКТРОННИ ФОРМИ ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Аграрният Университет няма акредитация за обучение в дистанционна форма. През 2012 г. започна изпълнението на проект „Въвеждане на електронни форми за дистанционно обучение в Аграрен университет – Пловдив”. Проектът е финансиран от Европейския социален фонд чрез Оперативна програма” Развитие на човешките ресурси” 2007-2013, с който започва подготовката за изготвяне на доклад самооценка за акредитация и на тази форма на обучение.

Основните резултати от проекта, които определят потенциала за развитие на дистанционното обучение в АУ – Пловдив, са:

- Създаден е Център за дистанционно обучение в Аграрен университет – Пловдив, сформиран е екип на Центъра, обособени и оборудвани помещения, приет Правилник за дейността на Центъра и неговото интегриране в структурата на АУ, създадени условия за провеждане на дистанционна форма на обучение в Университета.
- Осигурена необходимата технологична и информационна инфраструктура и софтуер – създадена Интернет базирана университетска система за дистанционно обучение; критерии за съдържанието на учебните материали и помагала за дистанционно обучение; вътрешни университетски стандарти за тестване, контрол и оценяване на знания при дистанционните форми на обучение.

- Обучени 40 преподаватели и 5 администратори за ползване на електронните учебни помагала, за въвеждане на създадените учебни материали в електронното хранилище и за управление на материалите.
- Разработени 63 учебни програми за електронни форми на дистанционно обучение по дисциплините, изучавани в четири специалности: Агрономство (полеводство) и Аграрна икономика за ОКС „бакалавър“ и „Агробизнес“ и „Държавни и общински финанси“ за ОКС „магистър“.
- 476 студенти регистрирани в системата и тествали материалите в системата.
- 50 студенти от магистърски курс по „Агробизнес“ завършили пилотния модул за дистанционно обучение по "Икономика" с включени 4 дисциплини – Банки и банкови операции, Маркетинг на селскостопанското производство, Основи на аграрното право и Основи на търговското право.
- Разработени 63 електронни учебни помагала по различни дисциплини.
- Разработени критерии за съдържанието на учебните материали и помагала за дистанционно обучение и вътрешни университетски стандарти за тестване, контрол и оценяване на знания.

На базата на постигнатите резултати от проекта през 2016 г. АУ приема „Стратегия за развитие на дистанционното обучение“, която дефинира посоката на неговото развитие, дава конкретни насоки за работа на управленския, академичен и административен състав, включен в проектирането и провеждането на такъв вид обучение. Стратегията има за цел и да стимулира преподавателите да се ангажират с дейности, свързани с дистанционното обучение, където то е уместно и приложимо. Осъществяването на Стратегията ще повиши престижа на Аграрния университет като институция, предлагаща висококачествени образователни

услуги в унисон със съвременното развитие на комуникационните технологии. Стратегията за дистанционно обучение е интегрална част от общата образователна мисия и стратегия на Аграрен университет – Пловдив.

За периода 2016-2020 г. АУ – Пловдив си поставя 4 ключови цели, свързани с дистанционното обучение:

- да се въведе дистанционната форма обучение като интегриран, признат елемент на обучението в Аграрния университет;
- да се подкрепи академичния състав при създаване и поддържане на виртуални учебни материали, задачи и тестове;
- да се повиши качеството и гъвкавостта на ученето на студентите;
- да се поддържа и развива материално-техническа база, която ще осигури надежден достъп до образователните услуги.

Изготвен е доклад самооценка на средата за провеждане на дистанционно обучение и за оценяване на специалност „Аграрна икономика“ в дистанционна форма на обучение, който предстои да бъде приет от Академичния съвет и представен в НАОА.

ПРОФ. Д-Р ХРИСТИНА ЯНЧЕВА

Ректор